

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

27.07.2022

м. Ужгород

№ 341

**Про затвердження Правил
приймання стічних вод до системи
централізованого водовідведення
м. Ужгород**

Керуючись підпунктом 2 пункту «а» статті 28, частиною 1 статті 52, частиною 6 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статтями 13, 13-1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», відповідно до вимог Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Про благоустрій населених пунктів», на виконання Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09.11.2021 року № 286, розглянувши звернення КП «Водоканал м. Ужгорода» від 14.04.2022 року № 444, з метою підвищення ефективності та надійності функціонування комунальної системи каналізації, виконком міської ради **ВИРІШИВ:**

1. Затвердити Правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгород, що додаються.

2. Комунальному підприємству «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства міста Ужгорода» (Карташов С. О.):

2.1. Взяти до виконання Правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгород.

2.2. Забезпечити необхідні обсяги приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгород.

2.3. Переглянути та привести діючі Договори про приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення у відповідність до вимог Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгород.

3. Керівникам усіх підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, фізичним особам-підприємцям, фізичним особам, що скидають свої стічні води до системи централізованого водовідведення міста Ужгород, забезпечити додержання вимог Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгород.

4. Визнати таким, що втратило чинність, рішення виконкому 12.06.2019 № 202.

5. Дане рішення набирає чинності з дня оприлюднення на офіційному сайті Ужгородської міської ради.

6. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Ю. Рахівського.

Міський голова

Богдан АНДРІЙВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення виконкому
від 27.07.2022 № 341

ПРАВИЛА
ПРИЙМАННЯ СТІЧНИХ ВОД ДО СИСТЕМИ
ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ
м. УЖГОРОДА

м. Ужгород – 2022 р.

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу, додатку	№ сторінки
1	Загальні положення	3
2	Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод	7
3	Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до системи централізованого водовідведення	11
4	Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах Споживачів та порядок обчислення плати за скидання стічних вод	14
5	Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду вод до системи централізованого водовідведення	18
6	Порядок контролю за скидом стічних вод до системи централізованого водовідведення	20
7	Правила і порядок приймання рідких нечистот від об'єктів, що розташовані в неканалізованих районах	22
ДОДАТКИ:		
1	Додаток 1. Акт обстеження	25
2	Додаток 2. Акт відбору проб стічної води	28
3	Додаток 3. Методичні рекомендації з порядку відбору проб і проведення лабораторного контролю стічних вод підприємств, що скидають у системи каналізації населених пунктів	29

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дані Правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгорода (далі - місцеві Правила приймання) розроблені на підставі Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення (далі – загальнодержавні Правила приймання) та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 року № 316 із змінами внесеними наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 09.11.2021 №286 року та у відповідності до:

- Податкового кодексу України;
- Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища";
- Водного кодексу України;
- Закону України "Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення";
- Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465;
- Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 27.06.08 №190 викладені у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19.04.2021 року № 97 в новій редакції;
- Правил технічної експлуатації систем водопостачання й каналізації населених пунктів України, КДП 204-12 Укр.-95, затвердженими наказом Держжитлокомунгоспу України від 05.07.95 № 30, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21 липня 1995 р. за № 231/767 із змінами і доповненнями;
- ДБНВ.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі й споруди";
- ДСТУ 3013-95 Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Гідросфера. «Правила контролю за відведенням дощових і снігових стічних вод з територій міст і промислових підприємств»
- КНД 211.1.0.009-94 Охорона навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів. Гідросфера. Відбір проб для визначення складу й властивостей стічних і технологічних вод;
- КНД 211.2..008-94 Гідросфера. Правила контролю складу й властивостей стічних і технологічних вод;
- ISO 5667/1 Якість води. Відбір проб. Частина 1, Посібник з розробки програм відбору проб;
- ISO 5667/2 Якість води. Відбір проб. Частина 2, Посібник з методів відбору проб;

- ISO 5667/3 Якість води. Відбір проб. Частина 3. Посібник зі зберігання й обробки проб;
- ISO 5667/10 Якість води. Відбір проб. Частина 10 Посібник з відбору проб стічних вод;
- КНД 211.1.4.017-95 - КНД 211.1.4.043-95 Методики визначення складу і властивостей забруднюючих речовин у стічних водах.

1.2.Правила розроблено з метою:

- захисту здоров'я персоналу систем збирання, відведення стічних вод та очисних споруд;
- запобігання псуванню обладнання систем водовідведення, очисних і суміжних з ними підприємств;
- гарантування безперебійної в межах регламентних норм роботи споруд очищення стічних вод та обробки осадів;
- гарантування, що скиди стічних вод з очисних споруд не спричинять згубного впливу на навколишнє середовище;
- гарантування, що осад може бути утилізований у безпечний і прийнятний для навколишнього середовища спосіб.

1.3.Дані місцеві Правила поширюються на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод) (далі - Виконавці), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які використовують воду (у тому числі питну) для виробництва товарів та надання послуг та скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у очисні споруди системи централізованого водовідведення Виконавця (далі - Споживачі).

1.4.Місцеві Правила приймання відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" затверджуються органом місцевого самоврядування та є обов'язковими для Виконавця та Споживачів.

1.5.Даними місцевими Правилами приймання встановлюються допустимі концентрації (далі ДК) забруднюючих речовин у стічній воді, при яких вона може скидатися Споживачами в систему каналізації, і для яких Виконавцем встановлені допустимі концентрації і ліміти на скид у водний об'єкт.

1.6. Виконавець приймає стічні води Споживача до системи централізованого водовідведення за умови, що показники якості стічних вод Споживача відповідають вимогам даних місцевих Правил приймання та умовам укладеного з Виконавцем договору.

1.7.Терміни, які вживаються у цих Правилах, мають таке значення:

- **арбітражна проба** - частина контрольної проби, аналіз якої здійснюється за рахунок Споживача за його незгоди з результатами аналізу контрольної проби, яку провів Виконавець;

- **вимоги до скиду стічних вод** - вимоги щодо режиму, кількісного та якісного складу стічних вод, які Споживач скидає до системи централізованого водовідведення міста Ужгорода, склад і зміст, порядок надання яких визначено

загальнодержавними Правилами та місцевими Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Ужгорода;

- **водоспоживання, водокористування** – обсяги споживання послуг водопостачання та водовідведення ;

- **головний колектор водовідведення**- трубопровід, до якого надходять стічні води від збірних колекторів і районних насосних станцій;

- **Договір** - договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

- **ДК** - допустима концентрація забруднюючої речовини, г/м³;

- **залповий скид до системи централізованого водовідведення** - скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують більш як у 20 разів допустимі величини показників, визначених в місцевих Правилах приймання, та/або з перевищенням обсягів стічних вод, визначених для конкретного Споживача;

- **збірний колектор** - трубопровід для приймання стічних вод з окремих випусків водовідведення та транспортування їх у головний колектор водовідведення;

- **зливальна станція (пункт)** – спеціальне обладнання (стаціонарне чи пересувне) для прийому стічних вод, що вивозяться асенізаційним транспортом, до системи централізованого водовідведення стічних вод;

- **каналізаційний випуск Споживача** - трубопровід для відведення стічних вод від будинків, споруд, приміщень та з території Споживача в каналізаційну мережу;

- **колектор водовідведення** – трубопровід зовнішньої мережі водовідведення для збирання й відведення стічних вод;

- **контрольний колодязь** - колодязь на випуску водовідведення споживача безпосередньо перед приєднанням до колектора Виконавця або в іншому місці за погодженням із Виконавцем з вільним доступом Виконавця до такого колодязя;

- **контрольна проба** - проба стічних вод Споживача (Субспоживача), відібрана Виконавцем з контрольного колодязя з метою визначення складу стічних вод, що відводяться до системи централізованого водовідведення Виконавця;

- **ліміт водопостачання та водовідведення** – обсяг споживання води та скидання стоків, встановлений згідно з технічними умовами на приєднання Споживача та рішенням виконкому Ужгородської міської ради від 06.11.07 №399 « Про деякі питання водопостачання та водовідведення у м. Ужгороді»;

- **локальна мережа водовідведення** - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод з території Споживача;

- **локальні очисні споруди** - споруди чи пристрої для очищення стічних вод окремого Споживача відповідно до вимог цих місцевих Правил приймання;

- **мережа водовідведення** - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод;

- **об'єкт Споживача** - окремо розташована територія Споживача з відокремленими системами водопостачання і водовідведення;

- **очисні споруди системи централізованого водовідведення** - комплекс споруд для очищення стічних вод перед їх скиданням у водні об'єкти;

- **роздільна система водовідведення** – система водовідведення в населеному пункті або на промисловому підприємстві, що складається з декількох самостійних мереж водовідведення: господарсько-побутової (в яку , крім господарсько-побутових може скидатися частина виробничих стічних вод), виробничої (для відведення забруднених виробничих стоків які не допускають спільного відведення та очищення разом із побутовими стоками), зливової;

- **стічна вода** - вода, що утворилася в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведена із забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок атмосферних опадів;

- **Субспоживач**- суб'єкт господарювання, що скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через мережі Споживача за погодженням зі Споживачем і Виконавцем на підставі договору зі Споживачем та Виконавцем.

Інші терміни, що використовуються у цих Правилах, вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України, Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» , « Про житлово-комунальні послуги», «Про захист прав споживачів», та Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України.

1.8 . Кожен Споживач скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через окремий випуск з обов'язковим облаштуванням контрольного колодязя, розташованого у місці, погодженому з Виконавцем, з під'їзною дорогою.

В окремих випадках, у якості контрольного колодязя може використовуватися колодязь, розташований на мережах водовідведення, які перебувають на балансі Виконавця. У цих випадках облаштування таких контрольних колодязів для відбору проб здійснює Споживач.

Об'єднання випусків стічних вод від кількох Споживачів може здійснюватися тільки після контрольного колодязя на кожній з локальних мереж водовідведення Споживачів.

Скидання стічних вод Субспоживачем із використанням мережі водовідведення Споживача не є об'єднанням випусків стічних вод кількох Споживачів.

Місце розташування контрольних колодязів зазначається у виконавчій схемі мереж водовідведення Споживача з масштабом 1:500 та в Акті розмежування балансової належності мереж.

Конструкція контрольного колодязя повинна відповідати вимогам діючих нормативних документів. Діаметр контрольного колодязя має бути не менше 1000 мм, він повинен бути оснащений ходовими скобами або драбиною для спуску. Контрольний колодязь повинен мати один вхідний та один вихідний трубопроводи; не допускається змішування у контрольному колодязі стічних вод від двох та більше вхідних трубопроводів.

1.9. Приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від Споживачів, здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) Виконавця, місця скиду таких стічних вод, умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються у договорі на приймання рідких нечистот.

1.10. Приєднання Споживачів до систем централізованого водовідведення здійснюється згідно з вимогами розділу III Правил користування.

1.11. Балансова належність зовнішніх мереж водовідведення встановлюється Актом розмежування балансової належності зовнішніх мереж, який є обов'язковою та невід'ємною частиною Договору про надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, що укладається між Споживачем та Виконавцем.

Двохсторонній Акт розмежування балансової належності складається Виконавцем у 2-х примірниках після надання Споживачем плану об'єкта в масштабі 1:500 з нанесеними каналізаційними та водопровідними мережами, водопровідними вводами та випусками до міської каналізації, узгоджується та підписується Споживачем та Виконавцем перед укладанням Договору.

1.12. У разі, якщо на території Споживача знаходяться водопровідні або водовідвідні мережі, які перебувають на балансі Виконавця, Споживач має укласти з Виконавцем договір сервітуту. Договір сервітуту укладається перед укладанням Договору, який має бути оформлений згідно із законодавством України.

1.13. При зміні функціонального призначення приміщення (будівлі, у тому числі підвальних та напівпідвальних приміщень та тих, що розташовані у житлових будинках), після продажу або надання їх в оренду, або інших дій, які призводять до зміни умов скиду стічних вод та їх якості, новий Споживач повинен отримати технічні умови та укласти (переукласти) Договір.

II. ЗАСАДИ БЕЗПЕРЙНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ ПІД ЧАС ПРИЙМАННЯ ДО НИХ СТІЧНИХ ВОД

2.1. Обов'язки Виконавця:

2.1.1. забезпечувати приймання, відведення та очищення стічних вод за умов:

а) у межах розрахункових проектних показників міських очисних споруд і мереж відповідно до вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465;

б) у випадку відповідності якості й режиму скидання стічних вод Споживачів умовам укладеного договору й даним місцевим Правилам приймання;

в) відсутності у Споживачів заборгованості за послуги водопостачання й водовідведення;

2.1.2. Здійснювати обстеження локальних очисних споруд і мереж водовідведення Споживачів, вимагати від Споживачів надання інформації та документів щодо зазначених мереж і споруд, які перебувають на балансі Споживачів, їх технічного стану, в тому числі документів, що підтверджують проведення відновлення пропускної здатності трубопроводів та колекторів, хімічних реагентів, що використовуються Споживачами та спричиняють забруднення у стічних водах (сертифікати, переліки, проекти), вивозу та утилізації осадів стічних вод, вжиття заходів з метою дотримання якості та режиму скидання стічних вод згідно з вимогами місцевих Правил приймання.

2.1.3. При виявленні перевищення встановлених місцевими Правилами допустимих концентрацій (ДК) або інших порушень даних Правил, в

установленому порядку пред'являти Споживачам відповідні рахунки, а у випадку несплати рахунків – відключати від мереж водовідведення.

2.1.4. Вимагати від Споживачів будівництва й реконструкції локальних очисних споруд при систематичному скиданні наднормативних забруднень. Здійснювати раптовий (не погоджений зі Споживачем заздалегідь) відбір контрольних проб для контролю за якістю стічних вод, які скидаються. Порядок і періодичність відбору проб визначаються Виконавцем і не підлягають узгодженню із Споживачами;

2.1.5. Відмовляти в прийманні до системи централізованого водовідведення додаткових обсягів стічних вод або забруднюючих речовин при роботі очисних споруд системи централізованого водовідведення з гідравлічним перевантаженням.

2.1.6. Відключати Споживачів від мереж водовідведення:

- негайно після усного попередження у випадку загрози виходу з ладу системи централізованого водовідведення, порушення технологічного режиму роботи міських очисних споруд системи централізованого водовідведення та у разі самовільного приєднання Споживачем до централізованого водовідведення та/або скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення виконавця за відсутності чинного договору на централізоване водовідведення. При цьому за збитки Споживачів - Виконавець відповідальності не несе. Підключення до систем водовідведення здійснюється за рахунок Споживача після усунення обставин, що спричинили відключення та відшкодування збитків Виконавцю (у разі їх наявності);

- Виключенням є об'єкти, що забезпечують життя і здоров'я людини. Дані об'єкти можуть бути відключені після попереднього повідомлення на загальних вимогах місцевих Правил приймання.

2.1.7. Вимагати від Споживачів, на яких розповсюджуються дія місцевих Правил та об'єкти яких розташовані в житлових будинках, забезпечення водовідведення стічних вод об'єкта окремо облаштованим випуском водовідведення з облаштуванням контрольного колодязя.

2.1.8. Проводити контрольний відбір проб і хімічний аналіз стічних вод Споживачів із метою визначення відповідності фактичних концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах Споживачів встановленим даними Правилами допустимим концентраціям (ДК).

2.1.9. Вибірково контролювати ефективність роботи локальних очисних споруд та вимагати їх налагодження або реконструкції для дотримання вимог цих Правил.

2.1.10. Відключати споживачів від мереж водовідведення:

- після попередження (офіційним листом, телеграмою, телефонограмою, засобами електронного зв'язку тощо) протягом 5 діб у випадку:

- незадовільного технічного стану мереж водовідведення, пристроїв і споруд, які перебувають на балансі Споживача;

- проведення Виконавцем планових ремонтних робіт з обслуговування централізованих мереж водовідведення;

- невиконання Споживачем умов Договору;

- відмови Споживача переукласти Договір, якщо Виконавцем було внесено відповідні пропозиції;

- несвоєчасного внесення плати за спожиті послуги з централізованого

водовідведення;

- несвоєчасного внесення плати за спожиті послуги за перевищення допустимих величин показників шкідливих речовин у стічній воді і плати за стічні води, що неорганізовано потрапляють у мережі водовідведення Виконавця у періоди дощів та сніготанення;

- наявності заборгованості по інших зобов'язаннях, у тому числі непередбаченими умовами договору (надання інших послуг, виконання робіт, боргу за видачу технічних умов, тощо);

- не допуску Споживачем представників Виконавця на свою територію для обстеження стану мереж водовідведення та споруд на них;

- невиконання вказівок, приписів та рекомендацій Виконавця;

- невиконання технічних умов Виконавця та погодженого проекту на підключення до мереж водовідведення.

2.1.11. У разі виявлення порушень Споживачем умов скидання стічних вод, вимог місцевих Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Ужгорода та умов укладеного з Виконавцем Договору, вимагати їх усунення в установлені Виконавцем строки та вживати заходів впливу, передбачених Договором, та місцевими Правилами.

2.1.12. За узгодженням з органами місцевого самоврядування, змінювати раніше погоджені вимоги щодо умов скидання стічних вод Споживачів у випадку зміни умов водовідведення в м. Ужгороді, категорії водного об'єкта, введення нових норм і вимог до якості очищення стічних вод, або інших причин, які призводять до непередбачених заздалегідь змін кількості, складу, властивостей міських стічних вод та визначати строки, протягом яких Споживачі повинні здійснити відповідні заходи.

2.2. Обов'язки Споживача:

2.2.1. Дотримуватися вимог до скиду стічних вод та установлених кількісних та якісних показників стічних вод на випусках водовідведення Споживачів, вимагати від Субспоживачів виконання положень місцевих Правил приймання.

2.2.2. Після виконання технічних умов по приєднанню до системи водовідведення й укладання відповідного Договору з Виконавцем, користуватися послугами міської системи централізованого водовідведення.

2.2.3. Оплачувати протягом п'яти банківських днів рахунки-фактури за порушення вимог даних Правил, понадлімітне споживання послуг, скидання наднормативних забруднень і порушення інших встановлених місцевими Правилами вимог та умов.

2.2.4. На вимогу Виконавця виконувати до визначеного ним строку попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або вивезенням утворених при цьому осадів, якщо стічні води Споживачів не відповідають вимогам Місцевих правил приймання та умовам укладеного з Виконавцем договору.

2.2.5. У разі зміни у своєму водовідведенні (зміна технологічних процесів або зміна на 30 % і більше попередніх обсягів водовідведення, виконання будівельних робіт на території об'єкта (у разі якщо воно впливає чи може вплинути на виконання Споживачем вимог до скиду, виданих Виконавцем), приєднання

Субспоживача тощо) повідомляти Виконавця у 7 (семиденний) строк про виникнення таких змін та вносити відповідні зміни до Договору;

2.2.6. **Новий Споживач у 7(семиденний) строк** після прийняття об'єкта повинен письмово повідомити Виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення про прийняття на себе зобов'язань щодо отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та переукладання акту розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, з укладенням нового Договору.

2.2.7. Надавати працівникам Виконавця необхідну інформацію щодо своєї системи водовідведення та вільний доступ до неї, а також допомогу під час відбору проб стічних вод Споживача, вивчення режиму їх скиду, обстеження системи водовідведення та локальних очисних споруд.

2.2.8.Визначати, наказом або розпорядженням, що надаються Виконавцю , не менше двох представників від Споживача, уповноважених представляти Споживача під час відбору проб стічних вод, забезпечують присутність уповноваженого представника безпосередньо під час відбору проб стічних вод Виконавцем.

2.2.9. Брати участь у ліквідації аварій і заміні аварійних мереж водовідведення власними силами та засобами, а також у відшкодуванні капітальних витрат на відновлення системи централізованого водовідведення Виконавця, у разі погіршення її технічного стану та аварійних руйнувань з доведеної вини Споживача.

2.2.10. Перевіряти розрахунки ДК забруднюючих речовин стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, виконані Виконавцем, у разі незгоди із лабораторними даними, звертатися із клопотанням, щодо проведення повторних аналізів проб стічних вод із відбором арбітражної проби.

2.2.11. Утримувати мережі водовідведення і споруди на них, які перебувають на балансі Споживача, у відповідності з вимогами «Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України», та інших діючих нормативних актів .

2.2.12. Утримувати контрольні колодязі в належному технічному стані, у разі необхідності огородити їх та забезпечити доступ до них шляхом очищення колодязів від снігу, льоду, не захаращувати сміттям, будівельними матеріалами, транспортом тощо.

ІІІ. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СКЛАДУ ТА ВЛАСТИВОСТЕЙ СТІЧНИХ ВОД, ЯКІ СКИДАЮТЬСЯ ДО СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ

3.1. До системи централізованого водовідведення приймаються стічні води Споживачів, які не призводять до порушення роботи мереж водовідведення та очисних споруд системи централізованого водовідведення, безпеки їх експлуатації та можуть бути очищені на них, відповідно до вимог Правил охорони поверхневих

вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465.

3.2. Стічні води, що приймають до системи централізованого водовідведення, не повинні:

- містити горючі домішки і розчинені газоподібні речовини, здатні утворювати вибухонебезпечні суміші, агресивні гази з руйнуючим корозійним впливом на каналізаційні мережі й споруди;

- містити речовини, які здатні захащувати труби, колодязі, решітки або відкладатися на їх поверхнях (сміття, ґрунт, абразивні порошки та інші грубо дисперсні зависі, гіпс, вапно, пісок, металеву і пластмасову стружку, жири, смоли, мазут, нерозчинні масла, пивні відходи, хлібні дріжджі та інше);

- завислі й спливаючі речовини з концентрацією більше 500 мг/л;

- збудники інфекційних захворювань;

- містити тільки неорганічні речовини або речовини, які не піддаються біологічному розкладу;

- містити речовини, що викликають руйнуючу дію на матеріал труб й елементи споруд каналізації;

- містити речовини, для яких не встановлено граничнодопустимих концентрацій (далі - ГДК) для води водойм рибогосподарського та іншого видів водокористування;

- містити токсичні речовини, які перешкоджають біологічному очищенню стічних вод, а також речовини, для визначення яких не розроблені методи аналітичного контролю;

- містити небезпечні бактеріологічні, вірусні, токсичні й радіоактивні забруднення;

- містити біологічно жорсткі синтетичні поверхнево-активні речовини (далі - СПАВ), які важко руйнуються;

- мати температуру вище 40°C;

- мати рН нижче 6,5 або вище 9,0;

- мати хімічне споживання кисню (далі - ХСК), яке перевищує біологічне споживання кисню за 5 діб (далі - БСК₅) більше ніж в 2,5 рази;

- мати БСК, що перевищує зазначене в проекті на вході на міські очисні споруди;

- містити забруднюючі речовини з перевищенням допустимих концентрацій, установлених даними Правилами.

3.3. Категорично забороняється скидати в міську мережу водовідведення:

- стічних вод від атмосферних опадів до систем централізованого водовідведення при наявності відокремленої системи централізованого зливового водовідведення;

- сміття, попіл, ґрунт, мочало, вату, ганчірки, солому, сніг, скольбоду тощо, харчові й виробничі відходи, ґрунтові, умовно чисті та атмосферні води;

- кислоти, органічні розчинники, розчини, які містять або утворюють при змішуванні зі стічними водами сірководень, сірковуглець, оксид вуглецю, ціаністі сполуки, легколетючі вуглеводні та інші токсичні, горючі та вибухонебезпечні речовини;

- концентровані регенераційні, маточні та кубові розчини;

- конденсат, нормативно чисті виробничі стічні води, дренажні, поливально-мийні води ;

- осади після локальних очисних споруджень;

- понадлімітні (перевищуючі договірні) обсяги стічних вод;

- забороняється скидання рідких нечистот у систему міського централізованого водовідведення в місцях, не узгоджених з Виконавцем. Стічні води, які скидаються на очисні споруди централізованого водовідведення Виконавця, повинні відповідати вимогам даних Правил;

- стічні води, взаємодія яких може привести до утворення емульсій, токсичних або вибухонебезпечних газів, а також великої кількості нерозчинних у воді речовин. Такі стічні води, перед випуском у міську мережу централізованого водовідведення повинні бути знешкоджені Споживачем на власних локальних очисних спорудах.

3.4. Стічні води, які містять радіоактивні, токсичні й бактеріальні забруднення, у т.ч. стічні води інфекційних лікувальних закладів і відділень перед скиданням у міську систему централізованого водовідведення повинні бути знешкоджені й знезаражені на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або похованням утворених осадів.

3.5. У разі, якщо на об'єктах Споживачів здійснюються виробничі процеси, передбачені переліком виробничих процесів, при здійсненні яких Споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод згідно з Додатком 1 до загальнодержавних Правил приймання, а також при систематичному скиді понаднормативних забруднень, скидання стічних вод до системи централізованого водовідведення без попереднього їх очищення на локальних очисних спорудах не допускається, крім випадку, визначеному у пункті 6 цього розділу.

Локальні очисні споруди Споживача мають відповідати вимогам технічних умов, виданих Виконавцем відповідно до п.1 розділу III Правил користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України.

3.6. Забороняється скидати до системи централізованого водовідведення без попереднього знешкодження та знезараження на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або захороненням утворених осадів стічні води, що містять забруднюючі речовини, визначені у переліку забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи централізованого водовідведення згідно з Додатком 2 до загальнодержавних Правил приймання.

3.7. Якщо кількісні та якісні показники стічних вод Споживача значно змінюються протягом доби, а показники концентрації забруднюючих речовин перевищують ДК встановлені Виконавцем, Споживач повинен встановлювати спеціальні ємності - усереднювачі та пристрої, які забезпечують рівномірний протягом доби скид стічних вод за якісними та кількісними показниками.

3.8. Коли Споживач не може забезпечити виконання вимог Місцевих правил приймання, у тому числі пункту 3.2 цього розділу, ДК згідно Таблиці 1 Розділу IV цих Правил, він звертається до Виконавця із заявою та обґрунтуванням приймання стічних вод із понаднормативним вмістом забруднених речовин із зазначенням їх

концентрації та зобов'язується вжити заходів для доведення якості та режиму їх скиду до вимог цих Правил, зазначених у Договорі.

3.8.1. Виконавець розглядає подану заяву у 15 (п'ятнадцятиденний) строк і укладає зі Споживачем окремий Договір про тимчасове приймання стічних вод із понаднормативним вмістом забруднених речовин, у разі здатності очисних споруд системи централізованого водовідведення та наявності технології очищення та видалення означених забруднень, відповідно до вимог ГДС, встановлених для Виконавця.

3.8.2. Якщо зазначені концентрації понаднормативних забруднень стічних вод не прийнятні для Виконавця (порушення технологічного циклу, перевищення вимог ГДС, загроза життю обслуговуючого персоналу, виникнення передумов для руйнування або засмічення колекторів водовідведення, тощо), він має право відмовити Споживачу в укладанні додаткового Договору на тимчасово погоджені понаднормативні скиди.

3.8.3. У договорі про тимчасове приймання понаднормативне забруднених стічних вод визначають тимчасово погоджені усереднені концентрації забруднюючих речовин, визначених аналізами та погодженими із Споживачем за умови початку будівництва та прийняття в експлуатацію локальних очисних споруд Споживача. При цьому, Споживач надає план організаційних заходів, направлених на доведення якості стічних вод до нормативно допустимих на час будівництва таких споруд.

Строк, необхідний завершення будівництва та прийняття в експлуатацію локальних очисних споруд, якщо таке прийняття передбачено Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», має бути обґрунтованим відповідно до розробленого проєкту та не може перевищувати 5(п'яти) років з дня укладання Договору з Виконавцем на тимчасове приймання стічних вод понаднормативним вмістом забруднених речовин.

3.9. Стічні води Субспоживача є складовою стічних вод Споживача. У випадку відмови Споживача відповідати за якісний і кількісний склад стічних вод Субспоживача, останній повинен виконати локалізацію своєї мережі водовідведення з влаштуванням окремого випуску з контрольним колодязем та укласти з Виконавцем окремий Договір.

3.10. Будь-які зміни якісного та кількісного складу стічних вод, які не передбачені технологічним регламентом, технологічними картами чи звітною документацією, повинні погоджуватися Споживачем з Виконавцем.

ІV. ВИЗНАЧЕННЯ ДК ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН У СТІЧНИХ ВОДАХ СПОЖИВАЧІВ ТА ПОРЯДОК ОБЧИСЛЕННЯ ПЛАТИ ЗА СКИДАННЯ СТІЧНИХ ВОД

4.1 Для Споживачів, що скидають стічні води до систем централізованого водовідведення м. Ужгорода, встановлені єдині допустимі концентрації (ДК) забруднюючих речовин у стічних водах (Таблиця 1).

4.1.1. ДК розраховані та встановлені враховуючи:
- положення загальнодержавних Правил приймання стічних вод (розд.4), технічні можливості мережцентралізованого водовідведення та очисних споруд системи

централізованого водовідведення Виконавця, затверджені гранично допустимі скиди (ГДС) речовин, що надходять із очищеними стічними водами в р. Уж.

Таблиця 1

**Допустимі концентрації (ДК) забруднюючих речовин у стічних водах
Споживачів м. Ужгорода**

№ п.п	Найменування забруднюючих речовин	Одиниця виміру	Допустима концентрація (ДК) у стічних водах Споживачів
1	Температура	°С	+ 40
2	pH		6,5 – 9,0
3	Завислі речовини	мг\дм ³	220,0
4	БСК ₅	мг\дм ³	150,00
5	Жири	мг\дм ³	50
6	Азот амонійний	мг\дм ³	16
7	Мінералізація (по сухому залишку)	мг\дм ³	650
8	Хлориди (по Cl ⁻)	мг\дм ³	200,0
9	Сульфати (по SO ₄ ²⁻)	мг\дм ³	200,0
10	Нафтопродукти	мг\дм ³	2
11	Фосфати (по PO ₄ ³⁻)	мг\дм ³	3,5
12	Нітрити (по NO ₂)	мг\дм ³	не нормуються
13	Нітрати (по NO ₃)	мг\дм ³	не нормуються
14	АПАР (аніонні поверхнево-активні речовини)	мг\дм ³	2,5
15	Залізо загальне	мг\дм ³	0,5
16	ХСК	мг\дм ³	350,00
17	Співвідношення ХСК:БСК ₅		<2,5

4.2. Споживач зобов'язаний забезпечувати дотримання встановлених ДК.

4.3. Якщо Споживач не може за даними систематичного аналізу контролю стічних вод забезпечити виконання вимог щодо ДК в стічних водах, він звертається до Виконавця, згідно п. 3.8 цих Правил.

4.4. У разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод згідно цих Правил та умовам укладеного договору Споживачі сплачують за послуги водовідведення за встановленим тарифом.

4.4.1. Кількість стічних вод Споживачів, які підлягають оплаті, визначають за фактичними обсягами водовідведення, відповідно до встановлених лімітів, зазначених у Договорі.

4.4.2. Обсяги стічних вод Споживачів (не враховані Договором), що надходять до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні

споруди системи централізованого водовідведення Виконавця, оплачуються Споживачами у п'ятикратному розмірі встановленого тарифу на послугу водовідведення.

4.5. Споживачі, які здійснюють скид стічних вод за відсутності чинного Договору на централізоване водовідведення, сплачують Виконавцю за весь обсяг стічних вод, скинутих за час відсутності такого договору, в п'ятикратному розмірі ($K=5$), встановленого тарифу на послугу централізованого водовідведення.

4.6. За додаткову кількість стічних вод, які надходять до системи централізованого водовідведення в період дощів і сніготанення через люки каналізаційних колодязів і приймачі зливової системи централізованого водовідведення на території об'єкту Споживача, останні платять згідно з пунктом 14 Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення:

- середньомісячний об'єм стічних вод, що утворюється внаслідок випадання атмосферних опадів (дощу) і танення снігу та льоду, що неорганізовано потрапляє до систем централізованого водовідведення Виконавця комунальної послуги, визначається з урахуванням площі стоку атмосферних опадів і сніготанення з території, що займає Споживач, або її частини, з якої фактично має місце неорганізоване потрапляння таких стічних вод, про що визначається у Договорі.

Примітка: Додаткова кількість стічних вод, що надходить у міську каналізацію в періоди дощів і сніготанення через люки каналізаційних колодязів розраховується на підставі документально зафіксованої площі водозбірного басейну підприємства, даних гідрометеослужби, ДСТУ 3013-95, Рішеннями Ужгородського міськвиконкому № 399 від 06.11.07 та № 330 від 15.10.2010, без застосування будь-яких додаткових індивідуальних приладів для обліку кількості опадів.

Загальний обсяг дощових стічних вод W_g , м³, за розрахунковий період (місяць іт.д.) визначається по формулі:

- при загальносплавній системі водовідведення- $W_g = 10hgYF$
- при роздільній системі водовідведення - $W_g = 0,2(10hgYF)$, де:

hg – шар опадів, що випали за місяць, мм/м²

Y – коефіцієнт стоку*

F – площа басейну водостоку, га

Розрахунок суми до оплати S грн. виконується по формулі

$S = T * W_g$, де

T – діючий тариф, грн

W_g – кількість дощових (поталих) вод, м³

* - коефіцієнт стоку залежить від виду покриття площі території Споживача: асфальтобетонне (водонепроникне), щебеневе, газони та визначається відповідно до ДСТУ 3013-95), а саме:

Вид поверхні або площі стоку	Коефіцієнт стоку
------------------------------	------------------

Покрівлі будинків і споруд, асфальтобетонні покриття	0,7
Бруковане або щебенеve покриття	0,5
Газони	0,1

4.7. Якщо при роздільній системі централізованого водовідведення на території споживача встановлено та зафіксовано актом за участі представника виконавця комунальної послуги та споживача наявність провалів ґрунту біля люків колодязів, відсутність кришок люків, а також пряме скидання стічних вод від атмосферних опадів до систем централізованого водовідведення, кількість додаткового обсягу стічних вод визначається у 5-ти кратному розмірі.

Якщо при роздільній системі централізованого водовідведення на території споживача шляхом обстеження встановлено та зафіксовано актом за участі представника виконавця комунальної послуги неможливість потрапляння додаткового обсягу стічних вод від атмосферних опадів до систем централізованого водовідведення зі всієї площі споживача або з її певної частини, кількість додаткового обсягу стічних вод з цієї площі дорівнює 0 (не визначається);

4.8. Величину плати за скид стічних вод у систему централізованого водовідведення (P_c) розраховує Виконавець за формулою:

$$P_c = T \times Q_d + 5T \times Q_{pd} + K_k \times T \times Q_{pz}$$

де T - тариф, встановлений за надання послуг централізованого водовідведення Споживачам грн/м³;

Q_d - об'єм скинутих Споживачем стічних вод у межах, обумовлених договором, м³;

Q_{pd} - об'єм скинутих Споживачем стічних вод понад обсяги, обумовлені договором, м³;

Q_{pz} - об'єм скинутих споживачем стічних вод з понаднормативними забрудненнями, м³;

K_k - коефіцієнт кратності, який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень для технологічних процесів очищення стічних вод та екологічного стану водойми.

4.9. У разі виявлення залпового скиду забруднюючої речовини застосовується коефіцієнт кратності $K_k = 20$.

4.10. У разі відхилення показника рН від установлених меж від 0,5 до 1,5 одиниць включно застосовується $K_k = 2$; від 1,5 до 2 одиниць - $K_k = 5$; від 2 та більше одиниць - $K_k = 10$.

4.11. У разі перевищення відношення ХСК/БСК₅ ≤ 2,5 коефіцієнт кратності визначають за формулою

$$K_k = \frac{ХСК}{2,5 \times БСК_5} - 1 ,$$

де ХСК - хімічне споживання кисню;

БСК₅ - біохімічне споживання кисню протягом п'яти діб.

4.12. У разі скиду стічних вод з температурою вище ніж 40°C або скиду тільки мінеральних солей застосовується $K_k = 2$.

4.13. У разі виявлення факту порушення інших загальних вимог (скид конденсату, дощового та дренажного стоку при роздільній системі каналізації, скид речовин, заборонених до скидання до системи централізованого водовідведення, тощо) застосовується $K_k = 5$.

4.14. У разі виявлення Виконавцем під час контролю якості стічних вод, що скидають Споживачі, перевищення фактичної концентрації одного виду забруднення (C_f) понад установлену цими Правилами (Таблиця 1) допустимою концентрацією (ДК) коефіцієнт кратності (K_k) для розрахунку плати за скид понаднормативних забруднень визначають за формулою:

$$K_k = \frac{C_f}{ДК} - 1.$$

Коефіцієнт кратності при перевищенні ДК однієї речовини не може перевищувати 5, крім випадків, передбачених пунктами 4.9, 4.10 цього розділу.

4.15. Якщо Виконавцем встановлено факт скиду Споживачем токсичних або радіоактивних забруднень, приймання яких до системи централізованого водовідведення Виконавця не було обумовлено Договором, коефіцієнт кратності $K_k = 5$.

4.16. Якщо Виконавцем встановлено факт одночасного скиду до системи централізованого водовідведення кількох забруднень у концентраціях, що перевищують ДК, коефіцієнт кратності K_k визначають за формулою:

$$K_k = \sum_{i=1}^n \frac{C_{fi} - ДК_i}{ДК_i},$$

де C_{fi} - фактична концентрація в стічних водах Споживача i -ої речовини;
 $ДК_i$ - допустима концентрація i -ої речовини.

4.17. Загальний коефіцієнт кратності з урахуванням перевищення допустимої концентрації кількох речовин та інших порушень не може бути більше ніж 10. Якщо за розрахунком K_k більше ніж 10, приймають $K_k = 10$, крім випадків, передбачених пунктом 4.9 цього розділу Місцевих правил приймання.

4.18. Плата за скид Споживачем стічних вод із перевищенням ДК забруднюючих речовин, що встановлено аналізом контрольної проби та підтверджено актом, стягується за період від попереднього відбору контрольної проби, проведеного Виконавцем, до дати зафіксованого порушення, але не більше трьох місяців.

4.19. Плата за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення у разі порушення вимог щодо якості і режиму їх скидання вноситься Споживачем на рахунок Виконавця в 5 (п'яти) денний термін з дати отримання рахунку.

4.20. Плата за скидання стічних вод підприємств в систему каналізації міста вноситься підприємствами згідно з розрахунками Виконавцем і виставленими їм рахунками на розрахунковий рахунок Виконавця у порядку та у строки, передбачені Договором та цими Правилами. У випадку прострочення платежів, з підприємств стягується пеня відповідно до умов Договору.

4.21. Плата за скидання наднормативних забруднень розподіляється у такий спосіб:

- 20% перераховується до міського бюджету у фонд охорони навколишнього природного середовища;

-80% залишається у розпорядженні Виконавця і використовуються ним на відшкодування збитків Виконавця, викликаних цими скиданнями, на ремонт і поліпшення експлуатації каналізаційної мережі і очисних споруд, на розвиток міського каналізаційного господарства.

V. ЗАХОДИ ВПЛИВУ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЩОДО СКИДУ ДО СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ

5.1. Виконавець та Споживачі є відповідальними за дотримання вимог приймання та скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до чинного законодавства України, загальнодержавних Правил приймання та даних місцевих Правил приймання.

5.2. У разі невиконання Споживачем цих Правил щодо дотримання якості та режиму скиду стічних вод, об'єкт Споживача може бути відключений від системи централізованого водовідведення після письмового попередження Виконавцем не менше ніж за п'ять діб у відповідності до вимог п.2.2.3. Правил.

5.2.1. Споживачі, які здійснюють виробничі процеси, визначені у Додатку 1 до загальнодержавних Правил приймання, та уклали з Виконавцем договір про приймання понаднормативне забруднених стічних вод, що передбачає будівництво локальних очисних споруд, не можуть бути відключені від системи централізованого водовідведення з підстав відсутності у них очисних споруд протягом дії Договору на тимчасове приймання стічних вод з понаднормативним вмістом забруднень за умови, що ці Споживачі добросовісно та своєчасно виконують умови такого договору.

5.3. У разі невиконання Споживачем вимог до улаштування мереж водовідведення, локальних очисних споруд, обмежень або заходів щодо нормалізації якості та режиму скиду стічних вод, а також невчасної оплати ними послуг каналізації Виконавець має право обмежити об'єм або заборонити скид стічних вод (при умові технічної можливості), а у випадку невиконання цієї заборони при загрозі виходу з ладу мереж та споруд - відключити Споживача від мереж централізованого водовідведення, а також розірвати договір на приймання стічних вод у мережу централізованого водовідведення.

5.4. При виявленні порушення Виконавець може передавати матеріали щодо Споживача, який допустив це перевищення, в уповноважені державні органи для вживання відповідних заходів.

5.5. У разі стягнення з Виконавця грошових сум за понадлімітні обсяги скидів у водні об'єкти або інші порушення природоохоронного законодавства він може вимагати від Споживачів, з вини яких це сталося, відшкодування цих сум у порядку регресу.

5.6. У разі необхідності перекладання аварійних або заміни зруйнованих мереж і споруд системи централізованого водовідведення внаслідок фактично доведеного(за результатами хімічного контролю стічних вод Споживача) агресивного впливу стічних вод Споживача кошторисну вартість цих робіт (загальні капітальні вкладення) Kzag (тис. грн..) розподіляють між Споживачами, які скидали стічні води з порушенням цих Правил і з вини яких сталося відповідне руйнування, згідно з формулою:

$$K_i = \frac{Q_i \times Z_i}{\sum_{i=1}^n Q_i \times Z_i} \times K_{zag},$$

- де K_i -відшкодування заподіяних збитків і-м Споживачем на відновлення зруйнованих мереж і споруд (тис. грн.);
- Q_i -середньодобова витрата стічних вод, які скидає і-тий Споживач (м³/добу);
- Z_i -сума платежів за скид понаднормативних забруднень з агресивними властивостями, стягнута Виконавцем за останні три роки з і-го споживача (тис. грн.).

5.7. У разі засмічення мереж централізованого водовідведення забрудненнями стічних вод Споживачів (жирами, осадами, грубодисперсними зависями), які призводять до обмеження пропускної спроможності мережі централізованого водовідведення Виконавця, Споживачі відшкодовують витрати, які повинні бути документально підтверджені Виконавцем та розраховані на підставі діючих державних нормативів для розрахунку кошторисної документації на проведення робіт з відновлення пропускної спроможності трубопроводів та колекторів.

5.8. За неможливості утилізації осадів та мулів через підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо та необхідності розміщення осадів і мулів на спеціальних полігонах захоронення кошторисна вартість цих робіт (разом з екологічним податком) розподіляється між Споживачами, які винні у забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок кошторисної вартості цих робіт для конкретного Споживача виконується за формулою:

$$B_i = \frac{M_i}{\sum_{i=1}^n M_i} \times B_{zag},$$

- де B_i -частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована і-м Споживачем;
- B_{zag} -загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів (тис. грн.);
- M_i -скиди забруднюючих речовин і-м Споживачем, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т);
- $\sum_{i=1}^n M_i$ -сумарні скиди забруднюючих речовин, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т).

Участь Споживачів у роботах з розміщення цих осадів визначається цим пунктом.

5.9. За розміщення осаду і мулу (відходів), які утворюються на очисних спорудах системи централізованого водовідведення, у спеціально обладнаних спорудах для їх подальшої обробки (мулові площадки, піскові майданчики, тощо), які перебувають на балансі Виконавця, збір за забруднення навколишнього природного середовища в цій частині не стягується, за умови наявного

погодженого з територіальними органами Мінприроди України перспективного (проєкту) плану заходів щодо їхньої подальшої утилізації або знешкодження.

VI. ПОРЯДОК КОНТРОЛЮ ЗА СКИДОМ СТІЧНИХ ВОД ДО СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ

6.1. Споживачі здійснюють контроль за кількістю та якістю стічних вод, які скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого водовідведення Виконавця. Перелік забруднень, наявність яких робиться аналіз, встановлено в Таблиці №1 Розділу 4 даних Правил приймання.

6.1.1. За наявності локальних очисних споруд Споживачі здійснюють кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять на них, очищених стічних вод та враховують об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (договори, акти, накладні, рахунки), які зберігаються у Споживача не менше трьох років.

6.1.2. Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат фіксують у робочих журналах.

6.1.3. Споживачі зобов'язані на запит Виконавця надавати інформацію про об'єми та якісний склад стічних вод, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого водовідведення. Споживач відповідає за достовірність наданої інформації.

6.1.4. Споживачі зобов'язані мати та своєчасно оновлювати:

- технічну документацію, яка характеризує стан систем водопостачання та водовідведення Споживача, а саме відомості про системи водопостачання та водовідведення Споживача, характеристику їх технічних параметрів і фактичного стану;

- графічний матеріал (генеральний план (топографічний план)) з нанесеними мережами водопостачання і водовідведення та місцем розташування контрольного колодязя;

- нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення Споживача;
- індивідуальні питомі норми використання води та водовідведення, для Споживачів зі складними технологічними процесами;

- технологічні креслення насосних станцій, план та схему локальних очисних споруд;

- технічні паспорти на засоби обліку;

- відомості про категорії стічних вод Споживача (промислові, господарсько-побутові, поверхневі тощо);

- характеристику якості стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення;

6.2. Про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів забруднюючих речовин, проведення аварійно-відновних робіт Споживачі повинні негайно інформувати Виконавця.

6.3. Споживачі, які скидають стічні води до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого

водовідведення Виконавця, повинні забезпечити можливість проведення ним у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод та відбору проб.

6.4. Кількість стічних вод, прийнятих від кожного Споживача в міську мережу централізованого водовідведення, визначається за допомогою засобів обліку стічних вод, що встановлені Споживачем на всіх існуючих випусках в систему централізованого водовідведення м. Ужгорода.

6.4.1. В разі відсутності засобів обліку стічних вод, об'єм стічних вод визначається:

- за кількістю спожитої води, що надходить з мереж централізованого питного водопостачання, розрахунку додаткового об'єму стічних вод (дощових і талих) та з урахуванням остаточних втрат у технологічних процесах на підставі нормативних розрахунків (питомих норм) водовідведення;
- за паспортною продуктивністю насосів на водозаборах (свердловинах), у разі відсутності приладів обліку води;
- по розрахунку за пропускною спроможністю труби вводу при без обліковому водокористуванні, самовільному приєднанні, без договірному користуванні;
- по нормативним розрахункам (питомим нормам) водоспоживання на господарсько-питні, виробничі та технологічні потреби ;

Порядок визначення кількості стічних вод Споживача встановлюється Виконавцем, з урахуванням вищезазначених вимог та у послідовності, яка наведена у цьому пункті Правил.

6.5. При виявленні залпового скидання уповноважений представник Виконавця негайно сповіщає черговому майстру зміни аварійно-диспетчерської служби Виконавця з обов'язковою фіксацією в оперативному журналі: місця залпового скиду та часу виявлення і закінчення залпового скиду.

В обов'язковому порядку оперативно сповіщається Споживач про виявлений факт залпового скиду.

6.5.1. Споживач зобов'язаний протягом 30 хвилин прибути до контрольного колодязя свого об'єкту, де складається спільний акт про факт залпового скиду стічних вод. В акті обов'язково зазначається початок такого скиду та закінчення.

При відмові Споживача з'явитися на місце виявлення скиду, або у разі відмови підпису спільного акта, Виконавець зазначає про це в акті та повідомляє черговому майстру зміни аварійно-диспетчерської служби Виконавця.

6.6. Для визначення вмісту забруднень у стічних водах Споживачів використовуються дані лабораторії Виконавця, під час контролю за якістю стічних вод Виконавцем, у всіх інших випадках – лабораторіями, що акредитовані у цій галузі відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

6.7. Під час проведення аналізу проб стічних вод, відібраних у Споживачів, Виконавець використовує засоби вимірювальної техніки, повірені уповноваженими органами відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

6.8. З метою контролю якості стічних вод Споживачів Виконавець здійснює відбір контрольних проб. Виявлені в цих пробах перевищення ДК забруднюючих речовин є достатньою підставою для нарахування плати за скид понад нормативних забруднень.

6.8.1. Відбір контрольних проб стічних вод Споживачів виконує уповноважений представник Виконавця, що фіксується у спеціальному журналі або акті, який підписують як представник Виконавця, так і представник Споживача.

6.8.2. У разі відмови уповноваженої особи від Споживача поставити свій підпис у акті, представник Виконавця зазначає про це в акті.

6.9. Відмова Споживача виділити уповноваженого представника для відбору проб фіксується в акті за підписом представника Виконавця, Виконавець виставляє Споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 2$ за розрахунковий місяць, в якому було вчинено це порушення.

6.9.1. Зволікання з допуском уповноваженого представника Виконавця на територію Споживача (більше ніж 30 хвилин після його прибуття, та повідомленням про це по телефону уповноважену особу або створення перешкод у відборі проб з боку представників Споживача фіксується в акті за підписом представника Виконавця та сповіщається черговому майстру зміни аварійно-диспетчерської служби з обов'язковою фіксацією в оперативному журналі. Виконавець виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, в якому було вчинено це порушення.

6.10. При виявленні перевищення ДК забруднень у стічних водах Споживача за результатами проведених аналізів, Виконавець направляє Споживачу повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднень (листом, по факсу або засобами електронного зв'язку) у строк не більше 5 робочих днів.

У строк, що не перевищує шести місяців після визначення перевищення допустимих концентрацій, Виконавець направляє Споживачу рахунок за скид стічних вод з перевищенням ДК забруднюючих речовин та копії підтвердних документів.

6.11. Споживач зобов'язаний оплатити рахунок Виконавцю за перевищення ДК забруднень в 5-денний термін після його одержання.

6.12. В разі не оплати Споживачем рахунку, Виконавець звертається до суду з метою примусового отримання від порушника плати за скид стічних виробничих вод із наднормативним вмістом ДК забруднень.

6.13. У разі незгоди Споживача з результатами даних лабораторії Виконавця, щодо якості стічних вод згідно з аналізом проби, за результатами якого зроблено висновок про наявність перевищень у стічних водах Споживача ДК забруднюючих речовин, Споживач має право звернутися до незалежної лабораторії, відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», для проведення аналізу арбітражної проби, яка відбирається одночасно із контрольною пробю, яку виконує Виконавець.

6.13.1. Аналіз арбітражної проби виконується одночасно з проведенням аналізу контрольної проби. Аналіз арбітражної проби виконується із застосуванням однакових (по можливості) методик проведення вимірювань та вимірювальних пристроїв.

6.13.2. Аналізи арбітражної проби виконуються за кошти Споживача.

6.14. Методика порядку відбору проб і проведення лабораторного контролю стічних вод Споживачів, що скидаються у систему каналізації міста викладена у Додатку № 4 до даних Правил.

7.ПРАВИЛА І ПОРЯДОК ПРИЙМАННЯ РІДКИХ НЕЧИСТОТ ВІД ОБ'ЄКТІВ, ЩО РОЗТАШОВАНІ В НЕКАНАЛІЗОВАНИХ РАЙОНАХ

- 7.1. До рідких відходів відносяться рідкі нечистоти, помийні та інші побутові стоки.
- 7.2. Стоки вигрібних ям не повинні містити значні механічні домішки й пісок. БПК₅ не повинне перевищувати 1000 мг/л.
- 7.3. В умовах децентралізованого водопостачання дворові вигрібні ями повинні бути віддалені від водопровідних колодязів на відстань не менш 50 метрів.
- 7.4. Скидати стічні води від вигрібних ям, використовуючи рельєф місцевості, забороняється.
- 7.5. Забороняється скидати у вигрібні ями та на очисні споруди дощові та талі води, осадки зі шлакозбирачів, жироловувачів і нафтоловлювачів тощо.
- 7.6. Перевезення рідких відходів до місця їхнього скидання (зливної станції) здійснюється силами підприємств або особами, які уклали з Виконавцем договір на приймання рідких нечистот і надалі йменуються - Перевізник.
- 7.7. Договір укладається строком на один рік. Перевізник зобов'язаний надати Виконавцю перелік споживачів, які користуються його послугами, обсяг їхніх стоків.
- 7.8. Перевезення рідких відходів здійснюється тільки спеціалізованими машинами.
- 7.9. При зміні найменування Споживача (Підприємства) або Перевізника, а також при зміні розрахункового рахунку в банку, юридичної адреси або інших реквізитів, Споживач або Перевізник зобов'язаний у семиденний термін офіційно повідомити Виконавця про зміни реквізитів.
- 7.10. Виконавець здійснює технічний контроль по виконанню вимог цього розділу Правил.
- 7.11. При порушенні правил скидання рідких відходів Споживач або Перевізник оплачує надані послуги по встановленому тарифу, з коефіцієнтом кратності $K=5$ (коефіцієнт кратності включає основний тариф).
- 7.12. Перевізники несуть в установлену законодавством відповідальність за порушення вимог цих Правил у відповідності зі ст. 52 Кодексу України по адміністративних правопорушеннях.
- 7.13. Забороняється облаштування вигрібних ям при створенні нових об'єктів Споживачів (крім населення та об'єктів, які не скидають виробничі та забруднені стоки). Підключення існуючих Споживачів, які мають вигрібні ями, до мережі централізованого водовідведення проводиться у встановленому порядку.

**АКТ
обстеження**

м. Ужгород

«__» _____ 20__р.

Мною, представником Виконавця _____
у присутності представника Споживача _____
Складено дійсний акт на предмет обстеження стану водопровідних мереж та мереж водовідведення, локальних очисних споруд.

Перевіркою встановлено, що об'єкт

_____ живляться водою з наступних джерел:

1. Мережі централізованого водопостачання Виконавця:

- ліміт _____;
- діаметр вводу _____;
- водомір _____

2. Підземне джерело водопостачання:

- Дозвіл на спеціальне водокористування _____;
- ліміт _____;
- артезіанські свердловини:
  - робочі _____ шт.;
  - резервні _____ шт.

• насоси:

- робочі _____ шт.;

марка _____;

потужність двигуна _____ кВт/годину;

напірний трубопровід _____ мм

продуктивність _____ м³/година;

час роботи _____ годин/добу.

- ✓ резервні _____ шт.;

марка _____;

потужність двигуна _____ кВт/годину;

напірний трубопровід _____ мм.

• прокачування резервних артезіанських свердловин:

періодичність _____

місце скидання _____

продуктивність _____ м³/година;

час роботи _____ година/добу.

Облік обсягів водоспоживання: витратомір:

- журнал ПОД-11 _____;
- обсяг водоспоживання за останній квартал _____;
- журнал ПОД-12 (по продуктивності насосів,
по кількості спожитої енергії) _____;
- обсяг водоспоживання за останній квартал _____.

3. Поверхнєве джерело водопостачання:

- Дозвіл на спеціальне водокористування _____
- ліміт _____
- річковий водозабір _____
- насоси:
  - робочі _____ шт.;
  - марка _____;
  - потужність двигуна _____ кВт/годину;
  - продуктивність _____ м³/годину;
  - час роботи _____ годин/добу;
  - напірний трубопровід _____ мм.
  - ✓ резервні _____ шт.;
  - марка _____;
  - потужність двигуна _____ кВт/годину;
  - продуктивність _____ м³/годину;
  - напірний трубопровід _____ мм.
  - час роботи _____ година/добу.

Облік обсягів водоспоживання: витратомір:

- журнал ПОД-11 _____;
- обсяг водоспоживання за останній квартал _____;
- журнал ПОД-12 (по продуктивності насосів,
по кількості спожитої енергії) _____;
- обсяг водоспоживання за останній квартал _____.

Скидання стічних вод здійснюється в обсязі _____ насосна станція:

- насоси:
  - робочі _____ шт.;
  - марка _____;
  - потужність двигуна _____ кВт/годину;
  - продуктивність _____ м³/годину;
  - час роботи _____ годин/добу;
  - напірний трубопровід _____ мм.
  - ✓ резервні _____ шт.;
  - марка _____;
  - потужність двигуна _____ кВт/годину;
  - продуктивність _____ м³/годину;
  - напірний трубопровід _____ мм.
  - час роботи _____ година/добу.

Облік обсягів водовідведення: _____

Стічні води утворюються: _____

Наявність зливової каналізації _____

Перспективне будівництво (очисних споруд, свердловин, зливової каналізації) _____

На момент перевірки встановлено:

Представники Виконавця:

_____	(_____)
_____	(_____)
_____	(_____)

Представники Споживача:

_____	(_____)
_____	(_____)
_____	(_____)

З актом ознайомлений:

Керівник Виконавця:

_____	_____	_____
М.П.	посада, П.І.Б, підпис	

АКТ
відбору проб стічної води

Назва підприємства _____
 (з вказівкою адреси) _____
 Назва об'єкту контролю _____
 Місце відбору _____
 Дата та час відбору _____

Види проб: разова, об'єднана (усереднена).
 Спосіб відбору: ручний, автоматичний.
 Мета відбору: лабораторне дослідження стічної води.

Відомості про показники контролю,
кількість проб, методах її консервування та тарі:

№ тарі	Показники контролю	Характеристика тарі	Об'єм проби	Відомості про консервацію проби

Візуальна, органолептична характеристика проби _____

Граничний термін та умови зберігання проби _____

Проба відібрана:

представником Виконавця _____ у присутності представника Споживча
 посада _____ посада _____
 П.І.Б. _____ П.І.Б. _____
 підпис _____ підпис _____

Проба доставлена для виконання дослідження у лабораторію _____

(Виконавця, підприємство, незалежна організація)

Відмітка про пломбування проби _____

(№ пломби, дата та час)

(підпис пробовідбірника)

Акт складено у _____ примірниках.

Методичні рекомендації з порядку відбору проб і проведення лабораторного контролю стічних вод підприємств, що скидаються у системи централізованого водовідведення міста

1. Загальні положення

- 1.1. Методичні рекомендації з порядку відбору проб і проведення лабораторного контролю стічних вод підприємств, що скидають стоки у систему централізованого водовідведення міста Ужгорода розроблено згідно Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 року № 316 зі змінами та доповненнями, внесеними наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 09.11.2021 року № 286.
- 1.2. Дані методичні рекомендації розроблено з метою контролю складу стічних вод, що скидаються підприємствами та організаціями незалежно від форм власності, фізичними особами-підприємцями до мережі централізованого водовідведення.
- 1.3. Місцем відбору проб стічних вод Споживача є контрольний колодязь. Споживачі повинні обладнати місця для відбору проб стічних вод відповідно до вимог Розділу I місцевих Правил.
- 1.4. Місце відбору проб стічних вод може бути змінено з урахуванням особливостей об'єкту та мети контролю.

2. Відбір проб стічних вод та їх оформлення

- 2.1. Безпосередньо перед відбором контрольних проб уповноваженими представниками Виконавця визначається:
  - місце та спосіб відбору проб;
  - перелік показників для аналізу.При відборі проб стічних вод, представниками Виконавця уточнюється необхідність відбору проб для Арбітражного аналізу, що фіксується в Акті відбору (додаток №3).
- 2.2. Відбір контрольних проб стічних вод здійснюється згідно до розділу УІ місцевих Правил та оформляється Актом відбору (додаток 3).
- 2.3. Контрольна проба маркується, герметично закорковується та транспортується до лабораторії Виконавця або іншої лабораторії, атестованій у даній галузі атестації (далі - **лабораторія**) (на розсуд Водоканалу).
- 2.4. У випадку необхідності проведення Арбітражного аналізу відібрана проба ділиться (розливається) представниками Виконавця на окремі проби для проведення вищезазначених досліджень, про що зазначається в Акті відбору (додаток 3).
- 2.5. Проба для контролю:
  - маркується та герметично закорковується;
  - передається на аналіз в лабораторію відразу після відбору проб представниками Виконавця та Споживача, що були присутні при відборі.

Зберігання проб Споживачем припустиме, як виняток, лише у разі неможливості проведення аналізу відразу після відбору проб стічних вод. У цьому випадку проби зберігаються в холодильній шафі (при температурі 3-4°C) не більше 24-х годин від часу відбору проб стічних вод.

2.6. Проба для Арбітражного аналізу:

- Маркується та герметично закорковується;
- Пломбується представниками Виконавця та Споживача
- передається Споживачем до незалежної сертифікованої лабораторії для проведення паралельного аналізу.

2.7. Відбір контрольних проб здійснюється Виконавцем не менше одного разу на три місяці.

2.8. Транспортування проб здійснюється відповідно до вимог ДСТУ ISO 5667-3-2001.

3. Аналіз проб та використання його результатів

3.1. Аналіз контрольної проби:

3.1.1. Аналіз контрольної проби виконує лабораторія Виконавця.

3.1.2. Відповідальність за дотриманням порядку проведення аналізу контрольної проби несе Виконавець.

3.1.3. Результати аналізу контрольної проби доводяться до Споживача, при виявленні перевищень ДК забруднень в стічних водах, установлених Договором або Місцевими правилами приймання, у термін, передбачений п.6.10 місцевих Правил.

3.1.4. Оплата за проведення Арбітражного аналізу здійснюється стороною-ініціатором;

3.1.5. Арбітражний аналіз:

3.1.5.1. Арбітражний аналіз виконується лабораторією, яка не виконувала аналіз контрольної проби.

Передача проби для Арбітражного аналізу оформлюється Актом про передачу проб стічних вод для Арбітражного аналізу (додаток 3).

Зняття пломби та розгерметизація проби здійснюється в присутності представників Споживача, Виконавця та лабораторії, що проводитиме Арбітражний аналіз.

Результати Арбітражного аналізу оформляються офіційним документом лабораторії.

3.1.5.2. Відповідальність за результати досліджень несе лабораторія, яка проводила Арбітражний аналіз.

3.1.5.3. Після отримання результатів Арбітражного аналізу, їх порівнюють з результатами аналізу контрольної проби.

У випадку, коли значення концентрації забруднюючих речовин, отримане в результаті проведення Арбітражного аналізу, збігається з контрольною пробою, або є за значеннями близькими до контрольної проби, приймаються результати контрольної проби. В разі розбіжностей результатів між Арбітражною та контрольною пробами, приймається середнє арифметичне значення для кожної із забруднюючих речовин.

3.1.6. Результати аналізів контрольних проб стічних вод зберігаються у Виконавця протягом 3 років від дати відбору проби.